

Burturvið at tosa um null-vækstur innan heilsuverkið:

Fleiri og fleiri gerast gomul og tað krevur meira av heilsuverkinum

sigur Erik Holst, sum er professari í sosialmedisinini við lærda háskúlanum í Keypmannahavn og formaður í Danska Læknafelagnum.

Hann heldur, at vit eiga at útbyggja primeru heilsutænastuna, heldur enn at byggja fleiri sjúkrahús.

Hetta fer at kosta nakað í byrjanini, men verður ein sparing uppá longri sikt.

— Bert spell, at danska stjórnin hevur so ilt við at siggja vinningin í hesum, sigur hann.

Sosialurin hevur tosað við Erik Holst.

Hóast Danmark er eitt av teimum londunum í vesturheiminum, sum hevu rbligastu — og tó kanska eina ta bestu — heilsutænastuna, so verður eisini her tosað um at spara. Her gongur danski innanríkisráðharrin á odda. Men spurningurin er ikki so einfaldur sum ávisir politikarar vilja gera hann til, halda eitt nú læknarnir innan danska sjúkrahúsverkið.

Flyta uppgávur frá sjúkrahúsi og út

Erik Holst, formaður í Danska Læknafelagnum er ein teirra. Hann visir á, at teir í Danmark eru í ferð við at flyta fleiri av uppgávufrá sjúkrahúsverkinum og út í primeru heilsutænastuna — eitt nú umsorganina fyrri teimum eldru.

Henda nýskapan hevur so eisini við sær, at tað mugu gerast iløgur í primeru heilsutænastuna. Talan kann ikki í fyrstu syftu verða um at flyta pening frá sjúkrahúsverkinum til primeru heilsutænastuna. Tá er talan um nýløgur.

Men hóast her verður talan um nýggjar útreiðslur í byrjanini, sok heldur Erik Holst, at tað fer at lona seg í longdini, og tað kann fara at spara danska samfelagnum bæði pening og orku.

— Men, leggur Erik Holst aftrat, — tianverri hevur danska stjórnin sera ilt við at skilja hetta. Hon sær seg blinda uppá, at tað skal sparast nú beinanvegin, og gloymir tí, at ein iløga á tí rætta staðnum í dag er ein sparing uppá longri sikt.

Tey eldru

— Heldur tú sjálvur, at hetta er rætta leiðin at ganga — at flyta arbeiðsuppgávur frá sjúkrahúsum út til primeru heilsutænastuna?

— Tað geri eg. Ikki minst tí at ein stóðugt stórri partur av virksemi innán heilsutænastuna snýr seg um eldri fólk, ið hava stóðugt óttan tøv á umsorgan.

Tað er greitt, at ein partur av hesum tøvnum kann betur nótast, um tey eldru kunnu vera heima, men so krevst, at tænastan til heimini verður útygd.

— Eg haldi eisini, at hetta er best fyrri tey sjálvi, tí alt, sum ber heit sjúkrahús og røktarheim, er eftir tí, sum eg dugi at meta um, nakað, sum eldri fólk kenna sum eina hótan.

Tey eru bangin at skula flyta heimanífrá, tey halda ikki, at tey sleppa heimaftur og tey gerast meira sálarliga tyngd við at liggja á sjúkrahúsi enn at vera heima.

Erik Holst sigur viðari, at tað er rættlaga sermerkt, at nógv eldri fólk gerast meira sálarliga órogað teir fyrstu dagarnar tey eru á sjúkrahúsi. Tey missa ta trygd, sum tey annars vildu havt heima.

Heima kunnu tey klára seg hóast brek av ymsum slag, men verða tey so flutt í eitt fremmant umhvørvi, so gerast tey oftani heilt hjálparleys.

— Hetta ger so, at vit á sjúkrahúsum hava lyndi til at halda, at hesi fólkini eru verri fyrri, enn tey í veruleikanum eru.

Heimahjálpi útbyggjast

— Tí halda eg, sigur Erik

Holst viðari, — at tað er so týðningarmikið at kunna viðgera heilsubrekk teirra í heiminum og hevu rætta so við sær, at samfelagið verður noytt til at útbyggja heimahjálpa og aðra tænastu eisini.

Danmark er eitt av teimum londum, sum ger nógv royndir á júst hesum økinum — við at útbyggja heimahjálpa, t. d. soleiðis at fólk ikki bert fáa hjálpi um dagin, men eisini um náttina.

— Eg haldi, at hetta er rætta leiðin at ganga, leggur Erik Holst aftrat.

— Men tá sleppa vit ikki úttanum at økja útreiðslurnar til primeru heilsutænastuna?

Ikki fleiri stór sjúkrahús

Vit spurdu Erik Holst, um tað ikki er vandi fyrri, at tær ovurstóru iløgurarnar í sjúkrahúsverkið tá fyrri ein part hava verið til fýntis ella skeivar!

— Tað, sum longu er gjørt, kunnu vit ikki gera stórvegis við, men her er so talan um tilrættalegging og skipan av

Orð: jan
Myndir: kalmar

Erik Holst, formaður í Danska Læknafelagnum

Herfyri hevði Danska Læknafelagið fund í Føroyum. Á fundinum vóru umboð fyrri tey 17 ringfeløgini í ríkinum, teirra millum tí føroyska. Í Føroyum hava teir m. a. tosað um heilsupolitikk.

Erik Holst er formaður í Danska Læknafelagnum og var hann við í Føroyum. Tíðindablaðið Sosialurin nýtti høvi at tosa við hann.

Erik Holst er professari í sosialmedisin við Lærda Háskúlan í Keypmannahavn. Her hevur hann staðið fyrri kanningum eitt nú í samband við atferðina hjá sjúklingum, hann hevur granskað sjúkrahúsnýtslu, sjúklingin sum brúkarar og eisini tilrættalegging og skipan av sjúkrahúsverkinum.

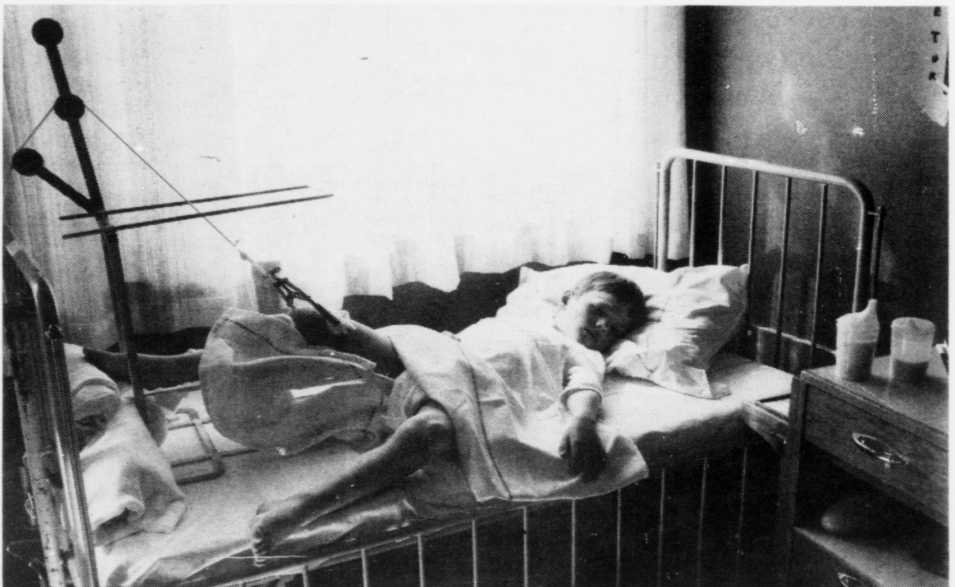
Erik Holst hevur verið formaður í Dansk Lægeforening síðani 1980 og hevur eitt skifti eisini verið formaður í felagsskapinum av læknum í EEC, ið telur meira enn 500.000 lækmar.

framtiðar sjúkrahúsverkinum og heilsutænastuni yvirhefur.

— Eg haldi, at vit mugu

gera okkum greitt, at vit kunnu ikki halda fram við at byggja stór sjúkrahús. Hetta er so nakað, sum longu nú er

við at broytast, tí í løtuni minkar talið av sjúkrahúsum og sjúkrasengum, so tað gongur tann rætta vegin.

Hóast tað gongur tann vegin, at fleiri av arbeiðsuppgávufrá sjúkrahúsum verða lagdar út til primeru heilsutænastuna, so vera tað altíð ávisar uppgávur, sum sjúkrahúsinu mugu røkja. Her er ein smádrongur á barnadeildini á Landssjúkrahúsinum. Hann hevur verið fyrri ferðsluvánlukku og liggur í strekk

